

Pop
8

TAJNE

3595
5

NACZELNE DOWODZTWO W.P.

Poczta Polowa Nr.53, dn.4.VI. 1920 r.

/Sztab Generalny/

aa KS

Oddział II /B.Sw./

Sw/2, Nr. 22802/II.

DO

ADJUTANTURY GENERALNEJ

w/m.-

B e l w e d e r .

Przesyła się w załączeniu referat, dotyczący
knowań niemieckich, celem zupełnego odosobnienia
Polski.

Gen.p.o.Szefa Sztabu Gen.

Haller m-p

Generał ppor.

Za zgodność:

Protaluski ppor.

1 załącznik.

NACZELNE DOWODZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. D. *3595* dnia *8/VI* 1920 r.
L. salacz. Wydział

JAK NIEMCY POJMUJĄ SASIEDZKIE STOSUNKI

Z POLSKA ?.

/na podstawie informacji B.W. i attaché wojsk. w Bernie/.

Widząc, że wobec Francji siłą zbrojną narazie nie skutecznego nie mogą przedsięwziąć, Niemcy skierowali zatem całą swą akcję na Polskę i w tym celu starają się otoczyć nas zwartym kołem.

Jako czynniki pośrednie wchodzi tu w rachubę: Rosja, Litwa i Czechy.

Rosja: Niemcy pozostają w ścisłym kontakcie z Moskwą- Poniżej przytacza się następujące dane:

- a/. Istnieje tajny układ między rządem sowieckim, a rządem niemieckim. Pertraktacje prowadził Radek w Berlinie, który przywiózł od Lenina zobowiązanie utworzenia rządu koalicyjnego, co umożliwiłoby użycie armji Guczkowa /syna/, która za zgodą rządu niemieckiego organizuje się w Niemczech. Armja ta składa się z ochotników, którzy zbierają się w Döberitz. W Szwajcraji prowadzą propagandę werbunkową kpt Smend /oficer wywiadowczy przy Poselstwie Niemieckim w Bernie/, Bibikow, b. poseł rosyjski w Szwajcraji, von Rath, urzędnik niemiecki dla specjalnych zleceń w Genewie. /Zródło B.W. Nr. 19961/II./
- b/. Z końcem zeszłego roku utworzono w Lipsku organizację, "Ansiendlung Ost", mającą na celu przesiedlenie do Rosji Niemców, w celach ugruntowania wpływów niemieckich w Rosji. A.O. pozostaje pod protektoratem niemieckich władz wojskowych i komisariatu ludowego w Moskwie. Rząd moskiewski zobowiązał się oddać rozległe tereny w gub. Dzwieńskiej, a Niemcy podjęli się zainstalować wszystkich kolonistów przed 1. Sierpnia 1923 r. 66.000 kolonistów zapisało się na listę kolonizacyjną. Są to przeważnie inżynierowie, architekci, geometrzy, technicy, rolni, murarze, stolarze, lekarze i weterynarze. Wszyscy koloniści mają mieć już poza sobą służbę wojskową. Inwalidzi wojenni nie mogą być przyjęci. Koloniści muszą w Niemczech podpisać zobowiązania wierności dla dawnej Ojczyzny. Wrazie mobilizacji wszyscy

koloniści mają obowiązek stawienia się do wojska. A.O. pozostaje pod ścisłą kontrolą gen. Hoffmana, który w tej sprawie dał własną inicjatywę. /Zródło B.W. Nr. 19961/II./

- c/. W Królewcu istnieje biuro zaciągające ochotników do armji bolszewickiej. Żołnierze zaciągnięci otrzymują na rękę 1.000 rb. i zobowiązują się do służby 10-cio miesięcznej. Wysyła się ich do Kurlandji, skąd mają się udać na własną rękę do Rosji. Do granicy niemieckiej troszczą się o ich wyżywienie władze niemieckie.
- d/. Ratenau, dyrektor "Deutsche Elekrisitätsgesellschaft" znajdował się do niedawna w Moskwie. Brał udział we wszystkich naradach komisarzy ludowych, poświęconym sprawom zagranicznym. Regadowanie not do rządu polskiego odbyło się ze współudziałem Ratenau'a. Ratenau jest zatem ekspozyturą "Auswärtiges Amt" w Moskwie. /Zródło B.W. 18845/II./
- e/. Pertraktacje rosyjsko-japońsko-niemieckie, mające na celu założenie całej sieci banku w południowej Rosji za pomocą kapitałów niemiecko-japońskich. Ze strony Japonji brał udział w tych pertraktacjach Chargé d'affaires w Szwajcarji p. Ito, który znajduje się obecnie w Tokio, skąd ma przywieźć już gotowy plan. /Zródło relacje sekretarza Polselstwa polskiego w Bernie p. Gawrońskiego/.
- f/. 2. Maja przeleciały przez Warszawę 8 zeppelinów w kierunku na Moskwę. Według poprzedniej umowy między przedstawicielem firmy niemieckiej m. Michler & CO. w Berlinie i przedstawicielem komisariatu sowieckiego handlu zewnętrznego, firma Michler zobowiązała się dostarczyć Rosji w najbliższym okresie czasu 6 zeppelinów pojemności 100 ton każdy. Pierwszy transport miał wyruszyć między 15-ym a 20-ym maja z Hamburga i miał być ładowany 500

aparatai telegraficznemi. /Zródło B.W.IV. wyciąg z ost. wiad. z dn. 3 Maja/.

Lub
Powyższe oświetla blizkie stosunki Niemców z Rosją. Jeżeli zważymy, że wpływy niemieckie na Litwie są bardzo znaczne, i że połączenie Rosji z Niemcami przez Litwę jest bardzo pożądane dla obu stron, wytłomaczymy sobie ofensywę bolszewicką na naszym lewym skrzydle, która ma na celu przełamanie naszego frontu, przemarsz przez Litwę i połączenie się z wojskami niemieckimi. Litwa: Litwa pozostaje w blizkim kontakcie z Prusami Wschodnimi pod względem politycznym jak i gospodarczym. W rozmaitych miejscowościach Litwy znajdują się półoficjalne biura informacyjne rządu niemieckiego, które są kierowane przez b. oficerów wywiadowczych "Oberkommando Ost". Niemcy dostarczyli dotychczas Litwinom do 100 armat. Prusy Wschodnie ze swych skąpych zapasów węgla, który dochodzi z basenu Ruhry i Górnego Śląska zobowiązali się 11. Maja odstępować Litwie po 500 ton miesięcznie. Układ węglowy ma ważność na rok. Litwini mają szczelnie obsadzony front przeciwpolski. Zwiększy antagonizm polsko-litewski, który jest stale przez Niemców podsycany, jakoteż starania rządu niemieckiego, by w najbliższym czasie doprowadzić do pokoju między Litwą, a Rządem ~~Kierzińskim~~ Sowieckim, dojdziemy do przekonania, że otaczające nas koło nieprzyjacielskie zacieśnia się tuż nad naszą północną i wschodnią granicą. Pozostaje nam zwrócić uwagę na naszych zachodnich sąsiadów, to zn. Czechów. Czesi szukają wszelkich sposobów, by nas odosobnić. Ich dążenia kryją się z niemieckimi. Świadczy o tem zjazd czesko-niemiecki, który odbył się niedawno w Dreźnie. Zjazd dotyczył stosunków handlowych, jakoteż i politycznych. Czesi obiecali zwalczać imperjalizm polski i pracować wspólnie z Niemcami na rzecz rozwoju Ukrainy, stawiając sobie przytem jako cel, utrzymania Polski w granicach etnograficznych. Na tem zjeździe chcieli Niemcy przekonać Czechów, ażeby starali się u koalicji o mandat wspólnej z Polską okupacji Ukrainy, by do czeskich oddziałów wojskowych, wysyłanych na Ukrainę przydzielali oddziały rosyjsko-ukraińskie /tworzone w Niemczech/, które mogłyby dojść do siły 70.000 ludzi. Niemcy wskazali Czechom, że oddziały te muszą

się tymczasowo podporządkować Petlurze i są przekonani, że po zwołaniu konstytuandy w Kijowie duchowieństwo, sfery ziemiańskie i organizacja monarchistyczna przeprowadzą Skoropadskiego, jako hetmana. W Czechach istnieją również formacje rosyjsko-ukraińskie i mają tymczasowo charakter pomocy korpusowi oficerskiemu. /Zródło B.W. Nr. 21281/II./

Czesi starają się utrzymać równowagę Europejską za pomocą stworzenia związku państw europejskich i w tym celu dążą do złagodzenia antagonizmu francuzko-niemieckiego. Jest to myśl Massaryka, który ją konsekwentnie przeprowadza. Jedną myśl jest tak Niemcom, jak i Czechom wspólna, a mianowicie: osłabienie Polski za pomocą popierania elementu rosyjskiego.